

ליקוטי

אגרתא דהדותא

ליקוט מתוך הספר "אגרתא דהדותא" - מכתבים ואגרות בעניני הלכה דרוש ומוסר מאת מורינו הגאון רבי מרדכי גרוס שליט"א גאב"ד קהילת חניכי הישיבות ב"ב. יצא לאור לעת שמחת הנישואין בביתו ה' לחדש כסליו התשסח'.

הסעיפים הובאו בשלמות בדקדוק גדול מילה במילה ללא חסר ויתר (מלבד בסעיף שנתארך הרבה הובא רק עיקר החידוש הנאמר בו בלשונו מילה במילה וסומן כזה...).

אין בליקוט זה אלא פתיחת צוהר קטן לספר כולו אשר ניתן להשיגו בבית הרב שליט"א או בבית הדין שע"י קהילת חניכי הישיבות, רח' יהושע 20, כאן עיה"ת בני ברק.

תוכן הענינים:

2	ק"ש ותפלה
5	שבת ומועד
7	מקוה
8	נישואין
9	שחיטה
10	ענינים שונים

ק"ש ותפלה

א. "הרהרתי בברכת הנותן לשכוי וכו', שלא שייכא כלל כשנמצאים במטוס שיהי' שם תרנגול וכו', מ"מ לא פקפקו בזה אם לאומרו במטוס, אפשר משום דשייכא להביא תרנגול לשם." (עמ' ל').

ב. "עתה הננו עומדים לצאת וכו', נסתפקתי האם להניח עתה תפילין דר"ת או בשדה תעופה דשם יש גויים רבים ויוכל להתקיים "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך" (דברים כח י) ודרשו חז"ל (מנחות מד) אלו תפילין שבראש, כידוע מהאריז"ל דתפילין דר"ת בחי' חכמה, ואיכא בזה בחי' "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני כל העמים" (דברים ד ו), ועי'. " (עמ' טו)

ג. "יל"ע אם תינוק קודם שרואה (כידוע שרק אחר כמה ימים רואה בעינו, אולם לאו כר"ע ס"ל הכי) אי יש להקפיד שלא יראה אשה נכריה או פרוצה (ונ"מ בזמן שהלידה בביה"ח של נכרים או ביה"ח של אינם שומרי שבת) כי כשרואה ודאי אין השפעה לטובה, ובפרט קודם הברי"מ שאין לו עדיין השומר לנפש." (עמ' רפח)

ד. "בתפלה בציון רשב"י, אסור בתפלה עצמה להרהר על זכותיה דרשב"י לקבלת התפלה, שאין התפלה אלא בלתי לה' לבדו, אבל יתכן שבאמירות ובקשות שקודם התפלה כשיר המעלות שקודם מעריב מותר להרהר בזה, וכן אפשר בבקשות פרטיות שבשומע תפלה ואלקי נצור שרי, אך גם בזה הנני נוטה שאסור." (עמ' לו')

ה. "אשר שאל וכו', גם אם נגזר מלחמה ח"ו בא"י, אך בכח תפלה גם אם א"א לבטלה, אבל אפשר להעביר המלחמה למקום אחר, כהא שידענא באופן ברור שהי' צריך להיות רח"ל מלחמה בא"י בשנת תשל"ד, ומר"ר הגה"צ רבי יצחק הוברמן זצוק"ל העבירה לקפריסין למלחמת אחים שהי' שם, ועשה ד"ז אחר הפצרות מרובות..." (עמ' קט')

ו. "כידוע נחלקו גדולי המקובלים אי בתפלת שמ"ע צריך שלא לנוע כלל, וכ"פ דעת הגר"י סרוק ותלמידו הרמ"ע מפאנו זיע"א, ויש חולקים, עי' מחזיק ברכה להחיד"א סר"ס מ"ח, וטעם שאינו כעומד לפני המלך ע"י שמתנועע- יל"ע אם הוי סיבה שלא להתפלל במנין שנוהגים להתנועע כי כלפיו מיחסר במעלת התפלה וחסר נמי בשלמות מעלת המנין." (עמ' קיג')

ליקוטי אגרתא דהדוותא

ז. "כפי שנשמע עדיין יושבי א"י בצפוננו בפרט בפחדא יתבי, ואין לנו אלא להתחזק במדת "צפון" שהוא הקדושה כידוע בביאור המפרשים "פנו לכם צפונה" (דברים ב' ג'), ברמז קדשי קדשים שחיתתן בצפון, "צפונה לפני ה'" וקרא דיחזקא' "וחללו את צפוני" (יחזקא' ז' כה) וע"י קדושת צפון יוכלו להנצל בצפון, קצרתי בזה. " (עמ' צג)

ח. "נראה שאף שאין להתפלל על העמדת המקומות כחום קור וכו' כי כך יסד מלכו של עולם, מ"מ נראה דבחום טפי דכידוע שע"ז הפריצות של אינם שומרי ת"מ חמורה יותר, שרי להתפלל שלא יהא חום רגיל, ועי'. " (עמ' רפט)

ט. "כיום אשר טילי קאסם וקטיושות מבני ישמעאל נורים בצפון הארץ ובדרומו, אם נימא דליך להתם הוי בכלל הליכה למקום סכנה, שאסור משום "השמר לך" וכו'... ובג"ד אפשר דהוי בגדר סכנה לפנינו... לכאורה אם מתפלל שם כש"ץ הוי איסור, וצ"ע לדינא אם מוציא אחרים יד"ח. אך כמדומה דלא חשבינן כ"כ למקום סכנה, דחזינן דמון מר"ר הגריש"א שליט"א הורה לישיבת "משכן יעקב" שבגוה שאנן בחיפה, שלא לעבור ללמוד במקו"א, ואפשר דמ"מ יש לחלק בין הנמצאים קבוע שם לבין לילך להתם וצ"ע. " (עמ' פב)

י. "במקום התפלה של שחרית שהוא כנגד החלון, וכמבואר שיש לראות את השמים וכו', אפשר בזמן שהשמש עומד מולו בזה עדיפא שלא להסתכל שלא יראה ח"ו שמתפללים לחמה וכו', וצ"ע" (עמ' רמב')

יא. "בשבוע שקורין פרשת ויצא, יש לכוון טפי בתפלת מעריב, שבו נזכרת תפלת מעריב כדדרשו חז"ל בברכות (כו ע"ב) עה"פ (בראשית כח יא) "ויפגע במקום וילן שם", אין פגיעה אלא תפלה. וכן בפרשיות של תפלת שחרית ומנחה. " (עמ' קמז)

יב. "בספירת יסוד יש לכוון ביותר בכל ברכה ב"אלקינור" כי היסוד חיבור ישראל וקוב"ה, ובספירת מלכות יש לכוון ביותר בכל ברכה ב"מלך העולם" וב"מלכנו". " (עמ' מו)

יג. "הרהרתי קודם התפלה, דבהאי שבוע שהוא לסדר קרת, יש לכוין טפי בנפילת אפים, כי כידוע יש מקור לזה מקרא ד"וישמע משה ויפול על פניו" (במדבר טז ד') שהוא נפילת אפים (ויש בזה כמה סיבות להא דנהג בזה עתה משה רעיא מהימנא). " (עמ' רעו)

ליקוטי אגרתא דחדוּתא

יד. "יל"ע במערבא שסיימו התורה בג' שנים, איך הי' הנהגה בשובבי"ם-... " (עמ' ו')

טו. "נסתפקתי בדברים שהם מסדרי התפלה אבל גם יש בה סגולה לשמירה וכיו"ב, כגון פיטום הקטורת אמירתו סגולה וכו', האם מותר לכוון ע"ז ג"כ בתפלת הקטורת בשחרית." (עמ' נג')

טז. "התפללתי מנחה וכו', ומצד ימיני הי' מראה, כמדומה שבהא ליכא חשש, דאיסורא הוא רק כשהוי מולו דנראה כמשתחוה." (עמ' ש')

יז. "בעליות אליהו הערה ד' הובא דהגר"ח מוולוז'ין זיע"א בירך ברכת שעשה לי נס במקום הזה, בגשר שהי' נס לאמו של הגר"א זיע"א, כיון שאם היא היתה נהרגת לא הי' הגר"א, - יל"ע דהרי הגר"א יכול הי' נשמתו לבוא גם מאם אחרת, אחר שנגזירה גזירה על אמו וצ"ע." (עמ' יט')

יח. "כידוע על אחד מהגדולים כשעזב את הרבנות בירך ברכת ברוך שפטרני, כיון שע"ז נפטר מחובות שהיה צריך לתקן ולהועיל בעיר, או שהיה צריך להוכיח ולא הוכיח, יל"ע האם גם בפיטרו אותו צריך לומר ברכה זו, ומסתבר שגם בכה"ג." (עמ' קנח')

יט. "נראה שמן הראוי לאכול ולברך ברכות הנהנין על פירות שאינם מורכבים, כי בודאי בהם, איכא טפי ניה"ק (ניצוצות הקדושה), משא"כ מורכב שנעשה באיסור..." (עמ' רלט')

כ. "...יל"ע במי שאוכל דברים המשכחין הלימוד האם עונים אמן אחר ברכתו, כיון דהוי כאוכל דבר האסור, ועי', וצ"ע. גם צ"ע אם יברך ע"ז דהא מבואר סי' קצו' שאין מברכין על אכילת איסור, אבל מ"מ אפשר דדבר סגולי שאני." (עמ' רעז')

כא. "יל"ע בבקשה שמבקשים קודם שנוטלים הרפואה, האם בדבר שאינו רפואה עצמה כגון מי שנוטל אנטיביוטיקה שנצרך לשתות הרבה מחמת זה (שלא להגיע ח"ו להתייבשות, ואפיסת כוחות) האם גם לבקש בקשה הנ"ל." (עמ' סז')

שבת ומועד

כב. "יש להזדרז להסדיר העירוב בארץ הגולה כי נכשלים בדררא של איסור הוצאה בעקירת עץ חיים שהוא הברית וממשיכו לרשות אחרת..." (עמ' יב')

כג. "בספר "הלכה למשה" בהוספות לדיני טבילת עזרא או' י' הובא דיש שנמנעים להסתפג אחר הטבילה אף בחול כדי שיבלעו מי המקוה לגופו, וצריך בירור אם הי' זה הנהגה ממצוקי ארץ כי מי לנו גדול מהאריז"ל (שעה"כ דף ס"ב ע"ב) והקפיד בזה רק בטבילת ע"ש ושב"ק. - אגב, ראיתי למי שהעיר על מנהג האריז"ל מהא דמבואר פסחים (ק"א ב') שיש להזהר לא ללבוש מנעלים ע"ג רגלים לחות, והובא להלכתא בגר"ז הל' שמירת גר"נ (סעיף ט), ובבא"ח (ש"ב פ' פנחס) ונראה דלק"מ דבש"ק ליכא בחינת רגלים, והוא "אם תשיב משבת רגלך" (ישעיה נח יג) דהרגל מתעלה מבחי' עולם העשי' וליכא נעילת המנעלים, והוא "רצה והחליצנו" בחי' חליצת המנעלים כידוע מהאריז"ל, (ובמק"א הארכתי), ליכא הקפדה של נעילת מנעלים על רגלים לחות." (עמ' כא')

כד. "זהירות בנרות שבת מבואר בגמ' שבת כג ב דזוכים לבנים תלמידי חכמים, וכ"ה בזה"ק בא דף מח ב, דכשם שהאירו בנרות כן יהיה בנים מאירים בתורה, נראה דבהקדמת הדלקת הנרות, זוכים להקדים שכבר בצעירותם יהיו תלמידי חכמים, -..." (עמ' לז')

כה. "בברכ"י (סי' רמ"ב) מובא מספר "פרשת דרכים" שקבלת שבת בשמים בזמן שמקבלים שבת בעיה"ק ירושלים, לפי"ז יש ענין לקבל שבת בחו"ל בזמן קבלת שבת של ירושלים, אמנם אינו קבלת שבת המחייבת כשהוא קודם פלג המנחה, אבל יש מקום לפרישה זמלאכות וכיר"ב." (עמ' רנא')

כו. "נסתפקתי במקום שאהי' אי"ה הוא בדרום אמריקה אורגוואי, ששם הוא חורף, האם יש זמר בו פרקי אבות, דלדעת רבים ענין פרקי אבות נתקן בקיץ, והוא משום שאז יש יותר התגברות היצר, לכן לומדים עניני המדות להתגבר על היצר, ואפשר שכיון שרוב הזמן הוי בן ז"י שהוא קיץ, איכא האי ענינא גם כשנמצאים זמן מסויים במקום שבו חורף." (עמ' רמח')

ליקוטי אגרתא דחדוזהא

כז. "...אפשר דמהראוי לאכול בשב"ק משחיטה של ע"ש, כיון שיש ע"ז כבר התנוצצות ש שבת (דבשמים זמן שבת הוא כפי א"י) - ... " (עמ' רנו)

כח. "הנוהגים עפ"י הרש"ש זי"ע מניחים בשבת על השולחן עשב "זעתר", ויש שמשתמשי בו כתבלין, ונראה שאין צריך לעשר אותו כשאינו לאכילה, כיון שאינו רגיל לאוכלו לחישינן שיתבל בו, ובפרט שהוא עיקר סגולתו להניחו על השולחן, ואף דאפשר שסגולתו הו להבריא מזיקין וכל שום דאית ליה אולי הוא רק אחר שהוי דבר היתר ואינו טבל, אבל בני שאינו אלא לעשר לחומרא, כיון דקונים אותו בחזקת מעושר, ואינו אלא לחומרא, לא מיחס בסגולתו, וא"צ לעשרו כנ"ל." (עמ' שכו)

כט. "כיון דשבת זו אחרונה דימי השובבי"ם, אפשר דשרי בענייני תשובה גם מה דאסירי בשבתות אחרות, דהוי בגדר אם לא עכשיו וכו', ועי'. " (עמ' רא')

ל. "...ל"ל זהו הטעם ליש שנהגו לשנות לחיים בקצירת חטים לפסח, דהשפעת החס יועיל לחיים טובים." (עמ' מו')

לא. "השנה שהרבה ביצים הובאו מטורקי', יל"ע אם עדיף לקערה של ליל הסדר מביצה שי א"י - עי' שד"ח ח"ד מערכת ל' בעדיפות באתרוגי א"י, ובספר חשוקי חמד פסחים (לו ע"ב) ד בעדיפות מצת א"י, ומצינו שגם בדבר שאינו פרי איכא מעלה, דהתורה שבחה חלב דא"י כמדומה דלהשיטות שהביצה הוא זכר לקרבן יש סיבה להעדיף מא"י ואולי גם להשיטות שהוא זכר לחורבן מישך שייכא טפי של א"י, ועי'." (עמ' רכד')

לב. "נשאלתי ממי שהאפיקומן הי' מוחבא ובתו הסירה את הדברים הסמוכים למקומ דאפשר שימצא שם, והבחין הבן בראיית אביו ששם מונח האפיקומן לקח בזריזות ממקומ ונטלו, ושאלתו למי ליתן את המתנה, וכמדומה שיש ליתן למוצא, והבת רק הכשירא בעלמא קעבדא." (עמ' רלה')

מקוה

לג. "טבילה במים הבאים מהפשרת שלגים אפשר דמעלה יש בהם, דשלג שהוא "לבן" מראה על חסדים כידוע בסוד בגדי לבן דכהן... (עמ' צ')

לד. "בנטילת ידים בכוונה הידועה שעפ"י האריז"ל, נסתפקתי האם כשם שבמקוה ומעין לסלק הטומאה עדיפא במים קרים כדכתבנו בזה בכ"ד, אפשר שהכ"נ בנטילת ידים שבמקום המקוה עדיפא קרים." (עמ' צא')

לה. "קי"ל כמ"ד מגילה כ"ט ע"ב שר"ח טבת, קורין קודם קריאת ר"ח ואח"ז של חנוכה, משום דהוי תדיר, וכמבואר סי' תרפ"ד סעי' ג', ומה"ט נראה שה"ה אלו שרגילים בטבילות לר"ח וטבילות לחנוכה שנצרכו להקדים הטבילות לר"ח ואח"ז לחנוכה, אמנם אפשר כיון שלא ניכר הדבר מה לר"ח ומה לחנוכה אלא במחשבה, אין צריך להקדים התדיר, ואפשר דחילוק מספר הטבילות חשיבא לניכר, וצ"ע." (עמ' קסה')

לו. "בברכת יוצר וכו' בקדושה וטהרה, מובא בשל"ה המבואר מחז"ל דהמקום שמלאכים מכריזים חטאים של אנשים למעלה, קודם אמירת שירת המלאכים שם מטהרים המקום, וחזינן מהא דאמירת שירה נצרכת טהרה, ומהא יש ללמוד שאמירת פרק שירה נמי עדיף לאומרו אחר שנטהר במקוה עכ"פ באותו היום" (עמ' ריט')

לז. "בטבילה לשם טהרה מיוחדת כגון לטומאת כעס או לתקנת עזרא וכיו"ב, וטבל לטהרה אחרת כגון לטהרת שבת וכיו"ב, נראה דלא חשיבא לכוונה הפכית שמבואר במהרש"ל שבטבילת נדה וכוונה שלא מתכוונת לטהרה שלא מועיל, דהכא הוי לטהרה, ורק טהרה אחרת לא איכפת לן, עי' ביצה י"ח ע"א מטבילין מגב לגב וכו'." (עמ' רמג')

לח. "בסידורי ספרד נדפס קודם תפלת שחרית מימרא דהזוה"ק (ח"א ס"ה א', ח"ב רסח ב') אשר סודותיו שם נוראים בהשתלשלות השפע מאורו יתברך עד סוף העולמות. (עי' שו"ת ר"פ ח"ג בסוד ישרים סי' י', וכו') נראה דלא יאמרנו אדם קודם טבילה במקוה." (עמ' ש')

לט. "נראה דבטבילה שיש שטובלין במוצאי יוה"כ פ משום קידוש לבנה או שלא יהיו יום אחד בלא מקוה (אף די"ל דלא חשיבא ללא מקוה, כמתניתין שלהי יומא מה מקוה מטהר

ליקוטי אגרתא דחדוּתא

וכו' אף הקב"ה מטהר את ישראל, והוא יוה"כ, ועי'), כמדומה דעדיפא שלא להתרחץ שזיעת יוה"כ תמשיך להיות עליו, כדוגמת המקפידין שלא לנגב מטבילת מקוה בשבת, ועי'. (עמ' שלט')

מ. "...בודאי עדיפא שהקוצר יהי' שומר תורה ומצוות והוא נהג הקומביין, יטבול באותו יום כי הוא ראשית המלאכה לתוצאות המצה...". (עמ' מה')

מא. "אברך אחד סיפר שטבל בנהר שמול המקום כאן, ומקום זה הוא סכנה כי כשנצרכים לחשמ' מכח מים, משתמשים בנחל זה ואז פותחים הסכר, והמים גואים וזורמים בחזקה, (ולפני כמה שנים כתה שלמה של עכר"ם טבעו ומתו) והנ"ל לא יודע כי המודעה שיש שם היא בצרפתית, נסתפקתי האם עלתה לו טבילה, דמצוה במקום סכנה מבואר בפוסקים דלא הוי מצוה כיון שנעשה באיסור, אמנם בטבילה התכלית נתקיימה, -גם יל"ע שאפשר שגם במצוה כיון דהוי שוגג אולי הוא קיום מצוה". (עמ' פח')

נישואין

מב. "כמדומה דראוי בין האירוסין לחתונה ללמוד סדר טהרות וסדר זרעים, "טהרות" הוא לטהרת המחשבה והדעת, ו"זרעים" שהוא לזכות לזרע של קיימא. - וכיון שהם ימי תשובה כנ"ל טוב ללמוד עשרה פרקי תשובה להר"מ, וספר שערי תשובה לרבינו יונה". (עמ' סה')

מג. "מימרא ד"כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחר" וכו' הובא בטור סי' סה', יל"ע אם קאי נמי על אביו, דפעמים מטרידים את האב בזמן החתונה, ואינו יכול לקיים שמחה לחתן, ונראה דלא קאזיל על אביו". (עמ' קלז')

מד. "כידוע שיש בריקודין סודות נשגבים יעוי' מה שליקט בזה בספר מנהג ישראל תורה עמ' רן, ויש עוד להוסיף על דבריו, וכמבואר בספה"ק שהוא נרמז ב"חייב אדם לטהר עצמו ברגל", שהוא "ברגל" כשמרקד לפני חר"כ (ראיתי קונטרס "מאיר עיני חכמים" בסוד ריקוד עם הכלה), יל"ע האם סגי שאחר שידוע הכוונות ומכוין או נצרך שגם הרוקד עמו יהיה שייך לזה, וזה ודאי עדיפא (עי' חכמת מנוח כתובות טו, ולא ברירא לי היטב כוונתו). (עמ' קלז')

ליקוטי אגרתא דחדוּתא

מה. "רבים דרכם קודם חתונות בניהם הע"י לילך לבית החיים להורים זצ"ל, לרבותיהם, ולגדולי ישראל זיע"א נסתפקתי כפי איזה סדר יש לנהוג, והאם איכא בזה ענין כבוד לנהוג בסדר מסוים, או תליא למקום קרוב הוא קודם, דהוי כעבר בביהכנ"ס קרוב שיש לו להיכנס לשם. - כמ"כ בגדולי תורה שליט"א שנהוג לילך עם החתן להתברך מפיהם, האם יש הלכתא בגדרי קדימה, ובשני עיירות ודאי ליכא גדר קדימה, ואפשר דתחלה צריך לילך בעירו." (עמ' קנב')

מו. "נראה דהמבואר בר"מ (הל' לולב פ"ח הי"ד) בשמחת בית השואבה שלא היו עושין אותה עמי הארץ וכו' אלא גדולי חכמי ישראל וכו', אינו אלא בשמחה בביהמ"ק, אבל שמחת חתונה וכיר"ב ודאי שכולם שמחין ומרקדין." (עמ' קעה')

מז. "יש שאין הולכים אלא לחתונות שהוי הכרח גמור עבורם, נסתפקתי האם יש ענין שבחדש אדר שמרבין בשמחה, שילכו גם כשאינו הכרח גמור שהוא ריבוי שמחה להם." (עמ' רז').

מח. "במתניתין הוריות (י"ג א') איכא קדימת סדר להחיות ולפדיון שבויים, וכמבואר שר"ע יור"ד סי' רנ"א סדרי הקדימה, יל"ע בחתן בשבעת ימי המשתה שדומה למלך אי יש לו גדרי קדימה בענינים אלו. זצ"ע." (עמ' עח')

שחיטה

מט. "יש שמלמדים על בדיקת הסכין, בזה שפוגמים הסכין, ומראים ללומד וכו', ומסופקני אי שפיר קעבדי, כיון דהסכין כשירה בשלימות, שם הוי' נראית ע"ז, ויש מסה"ק שכתבו שיכולים לראות בו כל הכלים של ביהמ"ק איך נראים עתה, חזינן שיש בו דורא מקדושת כלי מקדש, ואפשר דאין לפוגמו - ומה"ט אפשר שאין להשאיר סכין פגום גם כשלא נצרכים לו עתה, דמבטל בזה מעלת שם הוי' עליו." (עמ' רנג')

נ. "הסיבה ששמענו על שבשנים קודמות ששוחטים וכו' נסעו לחר"ל לשחיטה נכשלו בעניני עריות רח"ל, י"ל עפ"י מה דכתב בטעמי המצוות להרדב"ז סי' תריא שהחוטא בעריות תגלגל בבעלי חיים עי"ש, וכיון שהמה מגולגלים בבע"ח יש להם כח להשפיע בעצם מציאותם שם, ועי' " (עמ' קנג')

ליקוטי אגרתא דחדוּתא

נא. "במנחת אלעזר (סי' מ"ד) כתב דימי ספה"ע מסוגלים לנסיעה, ע"ש, י"ל דבפרט מסוגל לנסיעה לשחיטה, דשחיטה הוא ביטול הדינים כידוע, וימי ספה"ע הוא כנגד מיתוק הדינים דה"עומר" הוא ש"כ כנגד ש"כ דינים." (עמ' יד')

ענינים שונים

נב. "...כידוע בנשמות שנכנסה לגופות אחרים, כשהוציאו אותה ע"י יחודים פתחו החלון שיצא, ואפשר דה"נ בגמר החליצה יפתחו החלון, ויש לברר אם הי' מנהג כן." (עמ' פא')

נג. "...באחד מספריו של הגה"צ רא"ז מרגליות זצוק"ל כתב שיש מערה מציון רשב"י ועד מערת המכפלה, אולי הוא מטעמא דאף למשה רבינו ע"ה יש שייכות למערת המכפלה כמבואר בספרי דברים או' שנ"ז. בודאי להיות שם בציונא דרשב"י לא נחשב שנמצא בציונם של האבוה"ק, ועי'." (עמ' קז')

נד. "בדבר שהלכו וכו' לציונו של רבי אבדימי זמן חיפה ולציונו של בעל "כורסיא דאליהר" ומהתם למערת אליהו, נראה דאלול הוא זמן התואם עפ"י מה דכתב בעל כורסיא דאליהו (ח"א עמ' קו') דאיהו פתח בתשובה תחלה והשיב רבים מעוון עי"ש..." (עמ' קטו')

נה. "כידוע המובא בספרים סגולה למעוברת ללידה קלה וכו' ליטול מהפיטם, יל"ע במעוברת מתאומים ויותר האם נצרך כמה אתרוגים, לצורך כל ילוד בפנ"ע." (עמ' קלד')

נו. "בענין ברכה ממאורי הדור שליט"א, נראה שלא שייכא בזה ריבוי ברכות, כי כל אחד הברכה כפי שורש נשמתו, ויש לדייק זה בנוסח ברכה של כל אחד, וכפי שורשו כן חל ומהני הברכה טפי, וא"כ לא הוי ריבוי ברכות אלא הבדלים במהות הברכה." (עמ' קלא')

נז. "רב שאינו ראוי להוראה הוא עובר כל רגע באיסור כמבואר ע"ז יט' ע"ב "כי רבים חללים הפילה" והחרדים (פ"ב אר"כ) מנה איסור זה מה"ת וכדאיתא בפסיקתא רבתי ומה ת"ל "לא תשא" לא תקבל עליך שררה ואין אתה ראוי לשררה, וכ"ה ילקוט משלי רס"י תקמ', וא"כ הוי לאו והוא בכל רגע שעדין הוא בשררתו (ענין זה נראה שאינו דייקא ברב, אלא כל משרה אשר הוי שררה שמקבל עליו)." (עמ' קנח')

ליקוטי אגרתא דחדוּתא

נח. "הרבה פעמים שואלים אנשים שאינם דתיים כ"כ על שמות שיקראו לבניהם ובנותיהם, והם עצמם מציעים כמה שמות, לא ברירא לי שיש להזדקק לפי שמותיהם, דמובא בשער הגלגולים (הקדמה כ"ג) שלכל אדם יש שני שמות, אחד מצד הקדושה ואחד מצד סט"א ח"ו. ואם זוכים הרי ממלא את שם הקדושה, אם לאו אז להיפך ח"ו עי"ש, וא"כ מה שבחרו הם מאן ספין אם לא צד אחר הנ"ל גורם לזה. לכן עדיף לבחור לבד שם ולהציע להם." (עמ' רמו')
נט. "נוסע עמנו במטוס אברך, אשר מסיבות מסוימות לא היה לו מנה מאוכל כשר, כמדומה בכה"ג יש ליתן לו ממנתנו, מלבד שאפשר שיסבול רעבון, איכא נמי הרגשת בזיון שלכולם יש אוכל, ולו אין, והוי דוגמת המבואר שבת קנ"ו ב' עי"ש." (עמ' רמז')

ס. "חדש תמוז הוא החדש שהלכו המרגלים לתור את הארץ, והוציאו דבת הארץ, ונראה דמה"ט מי שיש לו סיבות לטיול בא"י שיעשהו בחדש תמוז שבו יוכל לתיקון לדיבת הארץ ולראות בשבח הארץ." (עמ' רפג').

סא. "במטוס בחלק הנקרא "מחלקת עסקים", יש אפשרות לפתוח את הכסא ולהפכו כמטה, כמדומה שושים אין להם לנהוג כן דלא הוי מילתא דצניעותא שישנו בצורה זו במקום שיש רבים..." (עמ' כ')

סב. "עתה תחלת שבוע שני של בין המצרים, ומבואר בספרים דשבע דנחמתא כנגד שבע ספירות תחתונות מחדס ועד יסוד, וממילא שלש שבועות הם בחי' שלש ראשונות כתר חכמה בינה, וא"כ שבוע שני הוא ב"חכמה", והוא זמן הראוי ללמד הלכתא רבתי לרבנים שבארץ הגולה..." (עמ' רצט')